

Canllawiau Polisi Llau Pen Medi 2025

Enw'r ysgol	Ysgol Pant Pastynog
Cyfeiriad a chôd post	Prion, Dinbych, LL16 \$SG
Rhif ffôn	01745890331
Cyfeiriad e-bost ar gyfer y polisi hwn	Ysgol.pantpastynog@denbighshire.gov.uk
Dolwen we i'r polisi	www.ysgolpantpastynog.cymru

Canllawiau Polisi Llau Pen

I'w lenwi gan yr ysgol:

Enw'r polisi	Canllawiau Polisi Llau Pen
Rhif fersiwn y Polisi	1
Dyddiad a gymeradwywyd y Polisi yn ffurfiol gan y Corff Llywodraethol	
Dyddiad daw'r Polisi yn effeithiol	Medi 2025
Dyddiad Adolygu	Medi 2027
Arwyddwyd (Pennaeth)	M Edwards
Arwyddwyd (Cadeirydd y Corff Llywodraethol)	
Gwybodaeth am y policy hwn ar gael i rieni/gofalwyr	Swyddfa'r ysgol / gwefan yr ysgol – www.ysgolpantpastynog.cymru

I'w lenwi gan Wasanaethau Addysg a Phlant Cyngor Sir Ddinbych:

Datblygwyd y Polisi gan	GAP CSDd
Dyddiad mabwysiadwyd gan JMT y Gwasanaethau Addysg a Phlant	Chwefror 2019
Dyddiad rhannwyd y Polisi gwreiddiol gydag ysgolion Sir Ddinbych	22/03/2019
Ferswin rhif a dyddiad	Fersiwn 1, 22/03/2019
Datblygwyd y fersiwn gan Version developed by	GAP CSDd
Dyddiad Adolygiad Blynyddol	Ebrill 2022
Dyddiad cwblhawyd yr asesiad Lles	NA

Canllawiau Polisi Llau Pen

1. Trosolwg

- 1.1 Mae llau pen yn broblem gyffredin sy'n effeithio ar y rhan fwyaf o bobl ar ryw adeg neu'i gilydd. Nod y polisi hwn yw helpu i leihau'r broblem ar gyfer rhieni/gofalwyr a'r ysgol.
- 1.2 Mae canllawiau y polisi hwn wedi'i ysgrifennu gan ddefnyddio'r cyngor diweddaraf gan Lywodraeth Cymru, NHS Direct, Iechyd Cyhoeddus Cymru a Gwasanaeth Nyrsio Ysgolion BIPBC.

2. Beth yw Llau pen?

- 2.1 Pryfed bach gyda choesau sy'n symud yw llau pen. Maen nhw'n byw'n agos iawn at groen y pen. Nid yw nedd yr un fath â llau. Plisg yr wyau sy'n gludo i'r gwallt ydyn nhw, ac maen nhw'n edrych fel darnau bach o groen sych. Dim ond os byddwch chi'n dod o hyd i leuen sy'n symud (nid nedden) y bydd gennych chi lau pen. Does dim rhaid i'ch pen chi gosi i fod â llau pen.

3. Sut ydych chi'n cael llau pen?

- 3.1 Oherwydd gweithgareddau chwarae plant a chyswllt uniongyrchol pen wrth ben, plant sydd fel arfer yn cael llau pen, ond gall oedolion eu cael hefyd. Caiff llau pen eu dal gan deulu a ffrindiau agos yn y cartref a'r gymuned, yn ogystal ag yn yr ysgol. Mae llau pen yn byw ym mhob math o wallt - budr neu lân, byr neu hir. Mae llau pen yn cerdded o un pen i'r llall, pan daw pennau i gysylltiad uniongyrchol â'i gilydd – nid ydyn nhw'n hedfan, neidio nac yn nofio.

4. Triniaeth:

- 4.1 Am gyngor ar sut i drin llau pen, gweler:

<https://www.nhsdirect.wales.nhs.uk/encyclopaedia/h/article/headlice?locale=cy>

5. Atal a rheoli llau pen yn yr ysgol:

- 5.1 Mae'r bartneriaeth rhwng yr ysgol a'r cartref yn hanfodol bwysig wrth atal a rheoli llau pen.

Canllawiau Polisi Llau Pen

5.2 Bydd yr ysgol yn rhannu gwybodaeth addysgol am lau pen gyda rhieni/gofalwyr yn rheolaidd (ar ddechrau pob tymor o leiaf) a ddim yn aros i achos o lau pen dorri allan. Bydd hyn yn cynnwys gwybodaeth am wirio am lau a sut i'w trin.

5.3 Bydd gwybodaeth am y polisi hwn yn cael ei chynnwys ym mhrosbectws yr ysgol a'r wefan.

6. Pan fydd aelod o staff yn sylwi ar achos o lau pen:

6.1 Os gwelir bod gan ddisgybl yn yr ysgol leuen fyw sy'n symud, rhoddir gwybod i riant/gofalwr y plentyn (yn gyfrinachol) er mwyn iddyn nhw allu trin yr haint. Rhoddir gwybodaeth am:

- a. Yr wybodaeth ddiweddaraf ar drin llau pen
- b. Y cyngor sydd ar gael gan y fferyllfa leol am driniaeth

6.2 Os bydd yr haint llau pen yn parhau, caiff llythyr ei anfon at rieni/gofalwyr y plentyn (yn gyfrinachol). Yn y llythyr hwn, bydd yn nodi bod posibilrwydd y caiff yr wybodaeth hon ei rhannu â'r Nyrs Ysgol fel y gellir rhoi cyngor a chyfarwyddyd.

6.3 Caiff y nyrs ysgol ei hysbysu o achosion eithafol, di-baid o heintiau llau pen. Gall achosion o'r fath hefyd arwain at atgyfeiriad gan yr ysgol at asiantaethau eraill, e.e. y Gwasanaethau Plant. Gellir atgyfeirio pryderon ynghylch glendid cyffredinol, gan gynnwys llau pen di-baid, at asiantaethau eraill, megis yr ymwelydd iechyd neu'r Gwasanaethau Plant.

6.4 Ni chaiff disgybl â llau pen ei wahardd o'r ysgol.

7. Mwy o wybodaeth:

7.1 <https://www.nhsdirect.wales.nhs.uk/encyclopaedia/h/article/headlice?locale=cy>

7.2 <https://cks.nice.org.uk/head-lice#!diagnosissub>

7.3 <https://www.wales.nhs.uk/sitesplus/888/page/43732>

Canllawiau Polisi Llau Pen

8. Prosbectws a/neu wybodaeth ar y wefan:

ENGHRAIFFT: Gwybodaeth am y polisi llau pen

Mae llau pen yn broblem gyffredin sy'n effeithio ar y rhan fwyaf o bobl ar ryw adeg neu'i gilydd. Nod y polisi yw lleihau'r broblem i chi fel rhieni/gofalwyr ac i ni fel ysgol.

Byddwn yn rhannu gwybodaeth gyda rhieni/gofalwyr yn rheolaidd am gadw llygad am lau pen a sut i'w trin. Byddwn yn gofyn i rieni/gofalwyr fod yn wylidwrus wrth edrych drwy wallt eu plentyn.

Os amheuir bod gan ddisgybl yn yr ysgol leuen fyw sy'n symud, rhoddir gwybod i'w rhiant/gofalwr (yn gyfrinachol) er mwyn iddyn nhw allu gwirio a thrin y broblem. Os bydd yr haint llau pen yn parhau, byddwn yn anfon llythyr cyfrinachol at rieni/gofalwyr y disgybl; gall gwybodaeth gael ei rhannu gyda'r Nyrs Ysgol hefyd er mwyn gallu rhoi cyngor a chyfarwyddyd. Caiff y nyrs ysgol a/neu asiantaethau eraill eu hysbysu o ddiffyg glanweithdra, gan gynnwys achosion eithafol neu di-baid o heintiau llau pen. Ni chaiff disgybl â llau pen ei wahardd o'r ysgol.

I gael rhagor o wybodaeth am lau pen a sut i'w trin, ewch i:

<https://www.nhsdirect.wales.nhs.uk/encyclopaedia/h/article/headlice?locale=cy>

9. Gwybodaeth gyffredinol am lau pen ar gyfer newyddlenni, Facebook, Instagram, negeseuon testun neu unrhyw ffyrdd eraill o gyfathrebu gyda'r rhieni:

ENGHRAIFFT: Cyfathrebu am Llau Pen

Pryfed bach (dim mwy na hedyn sesame ar ôl tyfu'n llawn) yw llau pen, gyda choesau sy'n symud. Maen nhw'n byw'n agos iawn at groen y pen. Nid yw nedd yr un fath â llau. Plisg yr wyau sy'n gludo i'r gwallt ydyn nhw, ac maen nhw'n edrych fel darnau bach o groen sych. Dim ond os byddwch chi'n dod o hyd i leuen sy'n symud (nid nedden) y bydd gennych chi lau pen. Does dim rhaid i'ch pen chi gosi i fod â llau pen.

Canllawiau Polisi Llau Pen

Oherwydd gweithgareddau chwarae plant a chyswllt uniongyrchol pen wrth ben, plant sydd fel arfer yn cael llau pen, ond gall oedolion eu cael hefyd. Caiff llau pen eu dal gan deulu a ffrindiau agos yn y cartref a'r gymuned, yn ogystal ag yn yr ysgol. Mae llau pen yn byw ym mhob math o wallt - budr neu lân, byr neu hir. Mae llau pen yn cerdded o un pen i'r llall, pan daw pennau i gysylltiad uniongyrchol â'i gilydd – nid ydyn nhw'n hedfan, neidio nac yn nofio. Efallai y byddai'n gyngor da cadw gwallt hir wedi ei glymu'n ôl er mwyn lleihau'r risg o haint.

Oherwydd y bydd y rhan fwyaf o blant yn cael llau pen ar ryw adeg neu'i gilydd, rydym yn awgrymu'n gryf bod ein rhieni/gofalwyr yn gwirio gwallt eu plant fel mater o drefn, o leiaf unwaith yr wythnos. I gael rhagor o wybodaeth am lau pen, sut i edrych am lau pen a'u trin, ewch i'r wefan hon, neu ewch at eich fferylllydd lleol:

<https://www.nhsdirect.wales.nhs.uk/encyclopaedia/h/article/headlice?locale=cy>

*****

ENGHRAIFFT: Fersiwn Fer

Rydym yn awgrymu'n gryf bod ein rhieni/gofalwyr yn gwirio gwallt eu plant fel mater o drefn. I gael rhagor o wybodaeth am lau pen, sut i edrych am lau pen a'u trin, ewch i'r wefan hon, neu ewch at eich fferylllydd lleol:

<https://www.nhsdirect.wales.nhs.uk/encyclopaedia/h/article/headlice?locale=cy>

20953_Head lice fact sheet (W).pdf

WG Head Lice Leaflet (W).pdf

Canllawiau Polisi Llau Pen

10. CYFRINACHOL: Llythyr cyswllt rhif 1 (NEU gall fod wyneb yn wyneb, dros y ffôn, neges destun, e-bost, llythyr ac ati):

Llythyr enghreifftiol

Annwyl Riant/Ofalwr

Cyfrinachol: llau pen

Rydym wedi sylwi ei bod yn bosibl bod gan eich plentyn lau pen, a hoffem eich cyngori i wirio gwallt eich plentyn a'i drin fel sy'n briodol.

I gael rhagor o wybodaeth am lau pen a sut i'w trin, gweler y daflen atodedig, ewch i wefan GIG neu'r fferyllfa leol:

<https://www.nhsdirect.wales.nhs.uk/encyclopaedia/h/article/headlice?locale=cy>

WG Head Lice
Leaflet.pdf

11. Llythyr cyswllt rhif 2:

Llythyr enghreifftiol

Annwyl Riant/Ofalwr

Cyfrinachol: llau pen

Rydym wedi sylwi ei bod yn **ymddangos** bod gan eich plentyn lau pen o hyd, y mae'n siŵr eich bod wedi bod yn eu trin. Byddem yn eich cyngori i wirio a thrin y llau pen cyn gynted â phosibl. Efallai y byddwn yn cysylltu â'r Nyrs Ysgol er mwyn cael cyngor a chyfarwyddyd

I gael rhagor o wybodaeth am lau pen a sut i'w trin, gweler y daflen atodedig, ewch i'r wefan hon neu'r fferyllfa leol:

<https://www.nhsdirect.wales.nhs.uk/encyclopaedia/h/article/headlice?locale=cy>

Canllawiau Polisi Llau Pen

WG Head Lice
Leaflet.pdf